

VI. Opis procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych.

1) Procedura postępowania nauczyciela, gdy podejrzewa, że na terenie szkoły jest uczeń znajdujący się pod wpływem substancji psychoaktywnych (narkotyków, dopalaczy, alkoholu, itp.):

- a) Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę i dyrektora szkoły.
- b) Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie. Uczeń nie może pozostawać bez opieki – powinna zająć się nim pielęgniarka szkolna lub osoba przeszkolona w udzielaniu pierwszej pomocy.
- c) Udziela pierwszej pomocy i w razie potrzeby wzywa pogotowie.
- d) Zawiadamia o fakcie rodziców lub opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego stawienia się do szkoły (osoba sprawująca opiekę, wychowawca lub pedagog).
- e) Uczeń zostaje ukarany przez dyrektora karą statutową oraz zobowiązany do uczestnictwa w programie edukacyjno-terapeutycznym np.: Fred goes net czy Candis (informacji udziela pedagog, sprawuje także nadzór nad wypełnieniem tego obowiązku).
- f) Dyrektor szkoły powiadamia policję lub sąd rodzinny o pogłębiającej się demoralizacji ucznia, jeżeli incydent się powtarza, a deklarowana współpraca rodziców nie przynosi oczekiwanych rezultatów, rodzice odmawiają współpracy lub szkoła wykorzystwała wszystkie środki oddziaływania wychowawczego i nie przyniosły one spodziewanych wyników.

2) Procedura postępowania nauczyciela, gdy znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk:

- a) Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który powiadamia policję.
- b) Zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniu do czasu przyjazdu policji.
- c) Wszelkie substancje rozlane lub rozsypane należy odgrodzić i zabezpieczyć przed rozniesieniem, np. na podeszwach obuwia.
- d) Czeka na przyjazd policji i nie podejmuje żadnych działań związanych z próbą dostarczenia zabezpieczonej substancji na najbliższy posterunek, pamiętając, że zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii „Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.
- e) Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

3) Procedura postępowania nauczyciela, gdy podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk:

- a) Odizolowuje ucznia poprzez umieszczenie go w oddzielnym pomieszczeniu. Nauczyciel powinien dołożyć wszelkich starań, aby uczeń nie mógł pozbyć się substancji.
- b) Powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
- c) Dyrektor szkoły powiadamia policję.
- d) W obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) żąda okazania zawartości kieszeni i plecaka oraz ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją i jej wydania. W celu wprowadzenia atmosfery współpracy, o obecność można poprosić wychowawcę lub nauczyciela, do którego uczeń ma zaufanie. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani teczki ucznia.
- e) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, należy ją zabezpieczyć i czekać na przyjazd policji. Nie podejmuje żadnych działań związanych z dostarczeniem zabezpieczonej substancji na najbliższy posterunek, pamiętając, że zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii „Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”.
- f) Jeżeli uczeń odmawia współpracy, należy wezwać policję, które dokona przeszukania.
- g) Wyznaczona przez dyrektora osoba próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję.
- h) Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
- i) Nauczyciel, wychowawca lub pedagog niezwłocznie powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców lub opiekunów ucznia.

4) W przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń handluje narkotykami, dopalaczami lub innymi środkami psychoaktywnymi, powinien podjąć następujące kroki:

- a) Powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
- b) Dyrektor szkoły powiadamia policję.

5) Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie alkohol:

- a) Odizolowuje ucznia poprzez umieszczenie go w oddzielnym pomieszczeniu.
- b) Powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
- c) W obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) żąda okazania zawartości kieszeni i plecaka oraz ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją i jej wydania. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani plecaka ucznia.
- d) Poinformowanie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wezwanie ich do szkoły.

- e) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor szkoły po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest przekazać ją rodzicom.
- f) Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami i uczniem w obecności pedagoga szkolnego. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Z rozmowy sporządza notatkę służbową i dołącza ją do dokumentacji wychowawcy.
- g) Uczeń zostaje ukarany przez dyrektora karą statutową.

6) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku palenia lub posiadania papierosów przez ucznia:

- a) Ustalenie personaliów ucznia przez nauczyciela lub innego pracownika szkoły.
- b) Powiadomienie wychowawcy.
- c) Wychowawca przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem w obecności rodzica (prawnego opiekuna), w trakcie której informuje ucznia o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie.
- d) W przypadku kiedy uczeń po raz pierwszy został przyłapany na paleniu papierosów zostaje ukarany ustnym upomnieniem wychowawcy. Zdarzenie zostaje odnotowane w dokumentacji wychowawcy.
- e) Jeżeli działania podjęte przez wychowawcę nie przynoszą efektu, w przypadku powtórzenia się incydentu palenia papierosów, uczeń zostaje ukarany przez dyrektora karą statutową.

7) Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia:

a) Agresja słowna

1. Natychmiastowa reakcja nauczyciela na zaistniałą sytuację, rozmowa z uczestnikami zdarzenia, uświadomienie im nieodpowiedniego zachowania.
2. Poinformowanie wychowawcy klasy bezpośrednio i pośrednio przez wpis uwagi do dziennika lekcyjnego.
3. W szczególnych lub powtarzających się przypadkach wychowawca podejmuje następujące działania:
  - poinformowanie pedagoga i dyrektora szkoły
  - zawiadomienie o zaistniałej sytuacji rodziców ucznia
  - rozmowa wychowawcy z rodzicem i uczniem w obecności pedagoga szkolnego.
  - zobowiązanie rodzica do szczególnego nadzoru np. poprzez kontrakt.
  - podjęcie przez ucznia stosownej terapii w celu radzenia sobie z agresją (informacji udziela pedagog).
  - udzielenie przez dyrektora kary statutowej.
  - powiadomienie policji lub sądu rodzinnego jeśli postępowanie ucznia narusza prawo (np. groźby karalne) lub podjęte środki wychowawcze nie przyniosły oczekiwanej zmiany zachowania.

4. W klasach, gdzie występują powtarzające się zjawiska agresji słownej wychowawca przeprowadza na gddw zajęcia na temat sposobów radzenia sobie ze złością i agresją.

b) Agresja fizyczna

1. Natychmiastowa reakcja nauczyciela na zaistniałą sytuację.
2. W zależności od sytuacji podjęcie stosownych działań:
  - upomnienie słowne,
  - rozdzielenie uczestników zdarzenia,
  - odizolowanie ucznia zachowującego się agresywnie,
  - w razie potrzeby wezwanie pomocy (innego nauczyciela, pedagoga, pielęgniarki szkolnej),
  - udzielenie pomocy uczestnikom zdarzenia,
  - powiadomienie pedagoga i dyrektora szkoły
  - powiadomienie rodziców uczniów uczestniczących w zdarzeniu.
  - powiadomienie policji,
  - rozmowa pedagoga z rodzicem i uczniem (osobno agresor i ofiara) w obecności wychowawcy – zobowiązanie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem (kontrakt), powiadomienie o podjętych przez szkołę środkach dyscyplinarnych wobec ucznia,
  - udzielenie przez dyrektora kary statutowej,
3. Wyjaśnienie z uczestnikami zdarzenia zaistniałej sytuacji, uświadomienie im nieodpowiedniego zachowania, konsekwencji z niego wynikających oraz zobowiązanie do zmiany zachowania.
4. Podjęcie przez ucznia stosownej terapii w celu radzenia sobie z agresją (informacji udziela pedagog).
5. Zapewnienie pomocy i wsparcia ofierze przemocy (wychowawca, pedagog).
6. W klasach, gdzie występują powtarzające się zjawiska agresji fizycznej wychowawca przeprowadza na gddw zajęcia na temat sposobów radzenia sobie z agresją.

8) Procedury postępowania w przypadku wystąpienia „cyberprzemocy”:

- a) Nauczyciel powinien przekazać informację o zdarzeniu wychowawcy klasy, którego obowiązkiem jest poinformowanie dyrektora oraz pedagoga szkolnego.
- b) Wychowawca wspólnie z dyrektorem, nauczycielem oraz pedagogiem dokonują analizy zdarzenia, ustalając okoliczności i świadków.
- c) Pedagog sporządza notatkę zawierającą szczegółowy opis zdarzenia (rozmowy z poszkodowanym, sprawcą, świadkami, rodzicami). Do notatki dołącza zabezpieczone dowody cyberprzemocy.
- d) Dowody cyberprzemocy muszą zostać zabezpieczone i zarejestrowane w odpowiedni sposób. Dowodami, w zależności od charakteru przemocy online wobec dziecka, mogą być: wiadomości e-mailowe, wiadomości sms

i mms, wpisy na stronach internetowych, komentarze do wpisów lub do zdjęć w serwisach społecznościowych, na blogach, w fotogaleriach itp., zdjęcia, grafiki, treści rozmów prowadzonych przy użyciu komunikatorów lub czatów. Należy zanotować:

- datę i czas otrzymania materiału,
  - treść wiadomości,
  - dane nadawcy (jeśli to możliwe): nazwa użytkownika, adres e- mail, nr telefonu komórkowego, adres strony www, profil.
- e) Na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy, udział w postępowaniu powinien brać nauczyciel informatyki.
- f) Jeśli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, nauczyciel informatyki kontaktuje się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.
- g) W przypadku, gdy złamane zostało prawo a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić, dyrektor powiadamia policję.
- h) Jeśli sprawca przemocy jest znany i jest uczniem szkoły, pedagog podejmuje następujące działania:
- i) przeprowadza rozmowę na temat zachowania ucznia i konsekwencji z niego wynikających oraz zobowiązuje ucznia do natychmiastowego usunięcia z sieci szkodliwych materiałów.
- j) powiadamia rodziców sprawcy, zapoznaje ich z materiałem dowodowym, decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środkach dyscyplinarnych wobec ucznia.
- k) obejmuje sprawcę opieką psychologiczno- pedagogiczną w szkole lub kieruje do placówki specjalistycznej.
- l) Jeśli rodzice sprawcy odmawiają współpracy lub szkoła wykorzystwała wszelkie dostępne środki wychowawcze i nie przyniosły one rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję.
- m) Wychowawca i pedagog zapewniają ofierze cyberprzemocy pomoc i emocjonalne wsparcie, monitorują sytuację ucznia oraz współpracują z jego rodzicami (informują o problemie, podjętych działaniach, możliwościach uzyskania pomocy poza szkołą itp.).
- n) Dyrektor zapewnia ochronę świadkom zdarzenia.

9) Procedury postępowania w przypadku uchylania się ucznia od spełniania obowiązku nauki:

- a) przy trwającej 3 dni i dłużej nieobecności ucznia na zajęciach, która nie została zgłoszona przez rodziców (prawnych opiekunów) lub powtarzającej się absencji na wybranych lekcjach wychowawca klasy zobowiązany jest do skontaktowania się z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia w celu wyjaśnienia powodu tych nieobecności. Fakt rozmowy z rodzicami wychowawca każdorazowo odnotowuje w swojej dokumentacji.
- b) gdy nieobecności ucznia na lekcjach są usprawiedliwione ale uczeń ewidentnie unika uczęszczania na lekcje lub określony przedmiot, wychowawca klasy powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o ewentualnych tego konsekwencjach i odnotowuje to w swojej dokumentacji.
- c) 10 godzin nieusprawiedliwionych powoduje, że wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia i zobowiązuje ich do

większego nadzoru nad dzieckiem. Fakt przeprowadzenia rozmowy wychowawca odnotowuje w swojej dokumentacji. W razie braku możliwości bezpośredniego kontaktu z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia, wychowawca wysyła zawiadomienie pisemne dotyczące nieusprawiedliwionych nieobecności ucznia w szkole. Wychowawca zobowiązuje też ucznia do systematycznego uczęszczania na zajęcia lekcyjne. Równocześnie pedagog szkolny podejmuje działania wychowawcze skierowane do ucznia – m.in. spisuje z nim kontrakt dotyczący poprawy frekwencji na zajęciach.

- d) po przekroczeniu 20 godzin nieusprawiedliwionych w stosunku do ucznia podejmowane są działania zapisane w Statucie Szkoły.

10) Procedury postępowania w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia spowodowanego chorobą lub wypadkiem

- a) Nauczyciel lub inny pracownik szkoły zapewnia uczniowi właściwą opiekę i powiadamia pielęgniarkę szkolną lub inną osobę uprawnioną do udzielania pierwszej pomocy oraz dyrektora szkoły
- b) równocześnie o zaistniałym zdarzeniu powiadamia się rodziców (prawnych opiekunów) oraz zobowiązuje ich do odebrania dziecka ze szkoły,
- c) uczniowi zostaje udzielona pierwsza pomoc a w razie potrzeby wzywane jest pogotowie ratunkowe